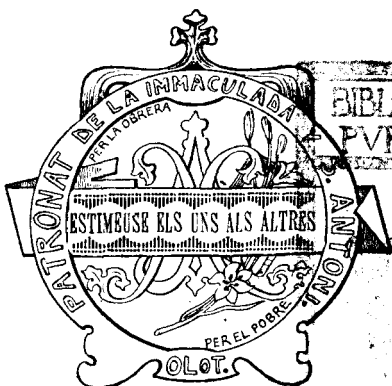

Época II

Núm. 3

BIBLIOTECA
PÚBLICA

Mars

de 1914

AB LLICENCIA ECLESIASTICA

Fulla del Patronat

*Lo cel agrada a tots com la moneda,
com ella, ab la suhor s'ha d'afanyar;
qui en vida treballant no'l vol guanyar,
en l'hora de la mort a fora's queda.*

LLISSÓ DE MESTRE

LA NUVIA OBRERA

La Nuvia es per la casa y la casa es per la Nuvia: . . . . . Y totes les Nuvies en tenen de casa, fora la Nuvia obrera! Sí, li portará a casa el Nuvi a la Nuvia; però l'endemà, o al cap de pochs dies, a primera hora del matí, la 'n traurà la consigna, la tremenda necessitat del jornal, la campana de la fàbrica. Y ningù al mon té prou autoritat per dictar un orde que prive a la novella esposa d'anar a guanyarse per les seves mans aqueix jornal. Quí sab! Potser els dos jornals sumats, el del marit y el de la muller, son el fonament d'aquest matrimoni. «Jo porto el dinar, tu portas el sopar:» aquesta famosa y antiga justificació d'un casament té el meteix valor qu' en totes les classes en la classe obrera. Y marit y muller sortiran junts de casa, a punta de dia, o avans segons el temps; tancaran la porta, se 'n duran la clau o la deixaran a la vehina, entraran plegats en la fàbrica, se 'n aniran l'un a la seva secció y l'altra al seu teler, menjaran una arengada per esmorzar y trich trach! fins a mitjdia. Y, a les hores a casa tots dos; vinga un dinar improvisat ab quatre colps de paella... y a tornarhi fins al vespre. Y aixís tota la setmana. S'apilará la roba bruta, s'arreconará per quan vague la que s'hage de cusir y bé hi haurá un dia per cuydarse d'aixó... Jo ho crech! el dia sant del repòs, el diumenge! Y no entro encara en lo que ha d'esdevenir quan vingan els fills, que vindran abundosos perque Deu ha fet que sían la riquesa del pobre. Hónt es ara la casa per la Nuvia obrera y hónt será després, que tant s'haurá menester, per la pobre mare? Oh Nuvies ditxoses del mon, aquelles que ab tant bon gust y ab tanta multitut de falaguers detalls l'heu pogut guarnir el vostre niu, pensauhi un moment en el de la Nuvia obrera, pensauhi un moment per plányerla!

. . . . .

La fàbrica ha desenvolupat d'una manera quasi fabulosa l'industria del mon, creant y escampant en proporcions gegantines la riquesa, de la qual han disfrutat innegablement totes les classes socials; però les eternes lleys del equilibri no han faltat en això com no faltan en res, y tot lo que hem guanyat en benestar material

ho hem perdut en pau y tranquilitat moral. La fàbrica ha fet créixer la riquesa, però la riquesa ha augmentat les nostres necessitats y la ventatja nos ha resultat una mica ilusoria. Per ço ha sigut necessari aprofitarlo fins a les escorrialles aqueix augment de riquesa y aquesta necessitat es lo que ha donat a la febre del guany un aspecte feréstech, matant la pau y l'orde domèstich y destrabant els llaços de la familia. Y vetaquí per què la Nuvia obrera, víctima d'aqueixa fonda commoció social, no té casa.

LLUIS B. NADAL.

LA CONFERENCIA NOCTURNA

(Balans económic)

Cada any á últims del mes de Janer acostuma á reunir-se la Junta auxiliar pera ferse càrrech de la situació de la Caixa del Patronat. Aquest any se reuní dita Junta en el lloch social y se doná compte de las *entradas* y *sortidas* durant l'any 1913, fentse al mateix temps una comparansa de las variás almoynas recullidas y nombre de Srs. Protectors á fi de Desembre últim.

El resultat es com segueix:

Almoynas de 1'00 á 3'00 ptas.	Srs. Protectors	42
» de 3'25 á 6'00 »	» »	36
» de 7'00 á 12'00 »	» »	19
» de 13'00 á 24,00 »	» »	2
» de 25'00 á 50'00 »	» »	4
Total de Srs. Protectors.		103

El total d' almoynas recullidas pujá á 720'15 ptas. y els gastos son el següents:

Mensualitats.	533'00 ptas.
Material escolar y cartipassos.	110'15 »
Mobiliari y taulas.	138'15 »
Excursió y vetlladas.	44'00 »
Impresos y Revistas.	137'85 »
Gastos d' administració.	12'60 »
Total de gastos.	975'75 »

Premis pera la festa del Juny.—Alguns Srs. Protectors y l' Excm. Ajuntament, que á aquest fi concedí una subvenció, pagaren lo seu import.

Mensualitats.—Desde primers d' Octubre passat, dia de la obertura de las novas salas, las mensualitats fixas pujan á 52'30 ptas. y essent el promedi d' almoynas mensuals, en 1914, 45'00 ptas., queda cada mes per aquest concepte un déficit de 7'00 ptes.....

Regalos. — A més dels que mencionabam en la FULLA del passat Octubre se feu també menció de una bonica màquina de cusir y varis utensilis de planxar que ens doná una bona senyora á qui el Patronat deu perdurable agrahiment de sas bondats sempre aumentadas en profit de nostra humil Institució.

¡Deu els ho pagui y grans mercés!

Distinció merescuda. — Per unanimitat acordá la Junta auxiliar nomenar *Socia de mérit* á la zelosa protectora D.ª Teresa Castanyer de Roura, per la activa y decidida cooperació que ha prestat al Patronat moral y materialment en totas ocasions.

La Excursió á Begudá

Be en feya de mal temps el diumenge de Carnestoltas! Semblava que 'l dimoni desencadenaba tota la sua forsa á fi de impedir á l'estol de jovenetas que desde vuyt dias avans no pensaban en res més que fugir de las disbauxas de Carnaval, divertintse bé y honestament en algun recés y desagraviant al bon Jesús-Eucaristia, de las ofensas dels mals cristians en aquestos dias.

Una tramontanada freda é impetuosa com las que de tant en tant senten passar los vehins del Empordá, uns nuvols blancs y negres que s'agombolaban y deixaban caurer guspiras de neu y ruixims de pluja persistent, foren lo preludi de la marxa. Al punt de las 8 s'obriren las portas de la Escola. Algunas noyas ab els parayguas tencats y qualque mocadoret ab la minestra per l'esmorsar frissaban á l'entrada. Altres més cobardas enviaban recado de que no vindrian. Las més sense mudar, preguntaban si hi aniriam y al últim, després d'algunas vacilacions, deixant totas el paraygua á l'Escola malgrat la fina pluja y fort vent que feya, emprenguerem lo caminada. Allá al lluny, á la pujada de Sant Cosme, el carro que portaba ollas y cassolas de vianda, els coves ab plats y forquillas, las sacas de pá, panera de taronjas, porrons, armonium y demás utensilis, ab las dos cuyneras portant cada una el magnífich ram dorat, ofrena de la Obra de las Tres Marias al Sagrari de Santa Eularia de Begudá, lluytaba ab el vent pera pujar la costa; ensá saltironant sortian por la part de Sant Miquel en llarga y trencada professó noyas y més noyas cridant á las resagadas, esbalotant á las devanteras, posantse l'una darrera l'altra pera minvar la forsa del vent y aixís passarem el pont de Sant Cosme, la capella del mateix nom, el turó volcánich del Estany y vall del Toronell arribant qui més qui menos cansada á la vista del románich campanar, obra del sigle XI ab sa portada també románica senzilla y elegant, y sa fresquivola y rienta vall, ab els cabells esbullats y las galtas rojas. Per últim ab tartana arribaren las *cantoras del Mes de Sant Antoni* que no volguerren deixar la funció del matí y feren aquest sacrifici, sumant un total de 125 associadas.

En sent las 10 y mitja, després de exposat Nostr' Amo, comensá l'Ofici cantat á dos chors per las atipladas veus de totas las alumnas alternant ab las graves dels sacerdots.

Plena de gom á gom l' iglesia un se creya transportat á regions altíssimas de gloria al veure aquell poble creyent cantant ab humilitat y fe sencera las suaus notas gregorianas. Acabat l' Ofici se feu la presentació de la ofrena dels cors á Jesús-Eucaristia al fer la visita de las Tres Marias al Sagrari, finalisant ab las armoniosas notas del Himne eucarístich.

La pluja era persistent y el vent, com may furiós, esqueixaba á nostra vista de dalt á baix una grossa pomera y arrancaba un bocí del teulat de la casa rectoral, privant l' esbarjo á aquellas bonas noyas.

La sala rectoral, l' escola municipal y la casa del senyor Mestre, eran atapahidas de alumnas que frissaban en no poder sortir, algunas atrevidas pujaban montanya amont á cullir violas, las més cantaban cansons al peu del piano. Al tocar las 12, després de resat l' *Angelus* y donada la benedicció á la taula, se omplenaren els plats de fumejant arrós y amanit, los talls de badella ab patatas y las pilotilles ab such; refrescant després la gorja ab las taronjas, regalo de una bona senyora, com ho foren las patatas, cebas y carbó, d' un bon senyor.

A la tarde se celebrá funció solemne en la propia Iglesia parroquial, ab exposició, cantantse el Trissagi angélich de Ferrer, á 2 veus y chor, Benedictus, Tantum ergo y l' Himne eucarístich per totas las alumnas.

Després de la funció, calmat algom el vent, s' escamparen las noyas per aquells hermosos prats y montanyas regnant fins á la tornada la alegría propia de la joventut.

A las 5 deixabam aquellas afraus, després de remerciar als Rvnts. Srs. Ecónom y Vicari sas bondats envers nosaltres, y arribarem á Olot ab la satisfacció que causa el compliment d' un deure de gratitut y amor á Qui per amor nostre volgué sofrir torments de mort.

Y... fins á un altre any si á Deu plau.

S. CRONISTA.

La Mare de Deu

La Mare de Deu quan era xiqueta
solia cosir, boy assentadeta
devora 'l portal,
á dins de l' entrada de lo seu casal.

Va mourers fort vent un dia que hi era.
Li va cegá 'l ulls molt gran polsaguera
y una brossa lleu
va darli gran pena á la Mare de Deu.

Desde un esbarzer, qu' era allí la vora,
un aucellet gay s' adona que plora.
Era un rossinyol,
lo plant de la Verge va ferli condol.

Aixis qu' ell ho veu, ja 'n pega volada.
Atravessa 'l bosch. Del bosch á una prada.
Y ab un piular trist
diu á una oreneta tot lo qu' ell ha vist.

Quan tot li ha contat, baixa á una fonteta,
 duas gotas pren d'ayga ben fresqueta
 y torna volant
 al lloch hont la Verge se troba plorant.

De la Verge al cap amorós s' hi para,
 al ull endanyat l lensa l' ayga clara
 que per dar sossech
 á la Santa Verge portaba en lo bech.

Tantost l' ayga hi es, passa l' oreneta
 y frega tot just ab una punteta
 de son alam fi
 la corva esplendentá d' aquell ull diví.

La brossa n' ha eixit. La Verge 's consola.
 Canta 'l rossinyol. La oreneta vola.

Y Deu que ho ha vist
 ja s' en posa alegre si n' estava trist.

A tots dos aucells recompensa envia.
 Al primé 'l fa rey de la melodia
 y al altre rey fá
 de forsa, bon ayre y enginy en volá.

† FRANCESCH PELAY BRIZ.

EL CORCH

Una vegada era un corch.

Com era un corch intel·ligent que sabia bé lo que 's feya, tot just en l' aubada somrienta de la vida, ja reflexioná:

—¿Ahont aniré? Ahont hi hagi fusta. ¿Ahont hi ha fusta? A una fusteria.

El corch tot content, emprengué el camí de la casa d' un fuster. Se triá un munt amagadet de fusta, y se posa á la tasca, perque el corch era molt actiu y tenia aquella gana espléndida, patrimoni de la joventut, que dona tanta alegria

Com l' Home feya soroll ab la serra, ab el martell, ab el ribot. may se sentia la cansoneta del corch:

—Rech, rech, rech, rech!

L' infant també treballava; com era en temps de primavera, per l' ample portal obert entravan xerradissas indiscretas d' aucells, zumzejar de burinots pedants, remor de fullas colegialas que jugavan á fet ab el ventitjol, un aixam d' armonias...

Y el corch seguia sa cansoneta:

—Rech, rech, rech, rech!

Al temps de primavera, sembla que tot ha d'esser alegria.

Las donas que anavan á buscar aygua á la font conversavan y réyan; els infants saltavan y ballavan tornant de estudi: y fins l' usurer Zorobabel guaitava embadalit el gran espay blau; els vells se posavan al sol parlant del bon temps, y las herbas, y las flors, y las papellonas y els aucells, tot cantava un salm esplendorós, un salm de versicles d' or que pessigollejava las ánimas y rejoyenia ab un somriure la cara arrugada y morena de la Terra.

Peró aqueixa alegria no entrava pas á casa del fuster. El corch no ho notá al principi, però de mica en mica aná

veyent que en aquella casa may s'hi sentia una cansó, ni una rialla, que las caras sempre estaban serias.

Com que el corch era una persona excelent, s'encaparrá per la sort de l'Home, la Dona y el Noy que silenciosos treballavan, més silenciosos menjavan, y se'n anavan á dormir gairebé sense rompre el silenci.

Un dia el corch, plé de curiositat, no pogué aguantar més y digué á una mosca:

—Escolti, y dispensi, ¿me sabria dir perque en aquesta casa tothom está tan trist? Rech, rech, rech, rech!

Prou sabia el corch que ab lo tafaneras que son las moscas, aquella bestioleta li podria respondre. Las moscas entran per tot arreu, y se riuen de tothom, ab gran furor de las donas endressadas, dels calvos y dels venedors de mel. De tot s'enteran; entran á la cambra secreta dels reys y volan com qui no fa res damunt dels nassos dels conspiradors, (encara que generalment els conspiradors solen tenir molt poch nas), de la mateixa manera que rondan els pots de confituras ó las escombrarias.

Aixis es que la mosca respongué:

—Veurá; sembla que l'Infant quan sigui més espigadet, ha de morir en una creu.

—Qué 'm diu! Rech, rech, rech, rech!

—Lo que sent.

—¿Cóm se poden saber aquestas cosas? Rech, rech, rech!

—Una rata sabia, molt amiga meva, que havia rosegat un reguitzell de profecias, me digué que fins els profetas ho anunciavan. Y sembla que l'Infant ara s'ha fet una creueta de fusta, y no la deixa may. Figuris el sentiment dels seus pares.

¿Qué pateixen molt els que moren aixis? Rech, rech, rech, rech!

—¡Es esgarrifós!

Y ab tan vius detalls li explicá la mosca, que 'l corch en tot aquell dia se quedá esverat, sense esma de rosegat, y a la nit somniá que 'ls penjavan en creu á la mosca y á n'ell.

Al despertarse vegé que l'Infant besava la creu.

Ell que se n'hi aná plé de confiansa, y dissimuladament se posá á rosegat la creu.

—No ho vull que hi mori,—se deya. —¡No ho vull! Rech, rech, rech, rech. ¡Una cosa tan petita y lletja, que hi matan la gent dolenta! Rech, rech, rech, rech!

¡Quin dalit li donava la primavera! Li semblava que tothom el guaités y el convidés á seguir treballant sense descans.

—¡Rech, rech, rech, rech! Una cosa tan petita y lletja aviat será acabada.

Més de prompte la creu cresqué maravellosament, extengué 'ls brassos sobre tota la fas de la terra y enfonzá 'l cap al cel. Las estrellas papallonejavan demunt sos brassos, y a baix, ciutats y montanyas, formiguejavan á son peu. De tota la creu se'n desprenia una llum espléndida, cegadora, una rierada de flamas d'or... Angels, arcàngels, tronos, dominacions, potestats, volavan al entorn de la creu en llegendes innombrables.

Y el corch caigué enlluernat, atravesant extraordinaria extensió d'espay... com una bolva perduda.

Y diu St. Lluch, II, 52:

«Y Jesús creixia en sabiesa, y en edat, y en gracia devant de Deu y dels homes».

JOSEPH CARNER.

APLECH DE NOTAS

SECCIÓ NOVELLA.—**Constants en nostre propòsit de millorar la situació de la pobre obrera, posem en coneixement dels Srs. protectors que els dilluns y dijous se donarà una classe especial á cárrech del jove metje Dr. Danés pera l'ensenyansa del cuydado dels malalts.**

Exemple moral.—¡Mira mamá la mixeta ab gorra y enaguas!

—¡Pobre bestial! ¿que 't pensas que li agrada gayre anar ab aquest barretás de paper y aqueix toballó que l'esca-nya? ¡Treuli aixó! ¿Que no veus que li donas torment?

—¡Oh! ¡si no té unglas!

—¡Ah, no té unglas? Està bé y per aixó gosas maltractarlo? Ja que no 't pot esgarrapar, t'ha de fer llàstima. Los febles mereixen consideració. ¡Teniu compte, diu l'honor, y guardeuvos de ferir lo qui va desarmat.

Guardiola d'Estalvis.— El moviment general de la Caixa desde'l dia de sa instalació (8 Desembre de 1908) fins al 31 Desembre de 1913, dona el següent resultat.

<i>Operacions</i>	<i>Pessetas</i>
12.647 Imposicions totals de 256 alumnas.	13.813'74
Interessos y premis.	645'05
Total d'entradas.	14.458'79
442 Devolucions á varias alumnas.. . . .	9.065'84
13.089 Queda un sobrant en caixa de.	5 392'95

Biblioteca ambulant.—Per las festas de Nadal se obri aquesta novella y profitosa secció, contant ab el donatiu d'algunes personas, á qui remerciem desde aquestas ratlles. Los llibres deixats han estat aquestos tres mesos, 19 dels quals n'han retornat 9. Las materias de que tractan son Recreatius 7, Instructius y científichs 6, Piadosos 6.

Condol.—Feixuga pena es per el Patronat cada trimestre l'endolar la FULLA per las pérduas sensibles que continuament experimenta. A la dolorosa llista deu avuy afegirhi el nom dels Srs. Protectors, D.ª Assumpció Masseur, D. Ramón de Bolós, D. Martiriá Puigmitjá y D.ª Dolors Quintana; Alumna, María Solé Bertrán; Marias, Donya María Massanella, Caterina Soy y Francisca Oliva, de Olot, Hermana Purificació Adrohé, de Figueras, y Joans Don Francisco Puig, de la Bisbal y N. Blanch de Begudá.

Al fer present nostre condol á sas respectivas familias els participem que per tots ells ha dirigit al cel sas pregarias el Patronat y ha celebrat pera cada un el sant sacrifici de la Missa. Supliquem á nostres llegidors una oració pera las suas ánimas.—(Q. A. C. S.).

FLOR DE PRIMAVERA

¿Que més podia fer el bon Jesús que no fés, sacrificantse enterament per tú? ¿Sabs tú beurer ab resignació una gota de amargura per Ell, que tot un cálzer á vessar per tú en va beurer? Si no sabs ferho, ni l'estimas, ni li agraeixes.

*En compliment de una promesa feta solemniament, fa tres anys, el proper divendres, á las 8 del vespre, se farà la **entronisació del Sagrat Cor de Jesús** en el saló alt de la CONFERENCIA NOCTURNA (Proa, 11).*

Dirigirà la paraula als reunits l' eminent sociólech Reverendíssim P. Fr. Joseph M.ª Llovera, Procurador general de la Ordre Carmelitana.

Confíem ab vostre assistència pera major lluhiment del acte.

Olot 17 Juny de 1914.

El Director.

